

Уманський національний
університет садівництва

Факультет економіки і
підприємництва

Кафедра економіки

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Економіка сталого розвитку»

Рівень вищої освіти:	<u>третій (доктор філософії)</u>
Спеціальність:	<u>051 Економіка</u>
Освітня програма:	<u>Економіка</u>
Семестр:	<u>4</u>
Курс (рік навчання)	<u>2</u>
Форма навчання:	<u>денна</u>
Кількість кредитів ЄКТС:	<u>4</u>
Мова викладання:	<u>українська</u>
Обов'язкова/вибіркова:	<u>вибіркова</u>

Лектор курсу	Людмила Смолій
Профайл лектора	https://ket.udau.edu.ua/ua/pro-kafedru/vikladachi-ta-spivrobotniki/smolij-lyudmila-vasilivna.html
Контактна інформація лектора (e-mail)	lsmolij@udau.edu.ua
Сторінка курсу в MOODLE	-

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Мета курсу	формування у здобувачів системи знань, умінь та навичок і світогляду, необхідних для прийняття раціональних економічних рішень в умовах соціальних та екологічних обмежень, а також застосування принципів та підходів сталого розвитку в наукових дослідженнях, професійній і соціальній діяльності.
Завдання курсу	<ul style="list-style-type: none"> ➤ формування у здобувачів освіти системи знань з основ сталого розвитку економіки; ➤ набуття здобувачами освіти навичок та умінь самостійно вирішувати певні практичні питання з урахуванням впливу наслідків діяльності для сталого розвитку національної економіки; ➤ формування вміння визначати основні аспекти у діяльності, що мають вплив на сталий розвиток ; ➤ формування вміння визначати проблеми, які стоять перед суспільством і які можуть бути вирішені шляхом використання та додержання принципів сталого розвитку економіки; ➤ формування вміння оцінювати фактори, що впливають на сталий розвиток національної економіки; ➤ отримання загального уявлення про методи, засоби розв'язання виникаючих проблем, що перешкоджають сталому економічному розвитку; ➤ отримання знань та умінь щодо використання принципів сталого розвитку для вирішення конфліктів між різними економічними інтересами груп у суспільстві та окремої людини у конкретних практичних ситуаціях.
Компетентності	<ul style="list-style-type: none"> ➤ здатність до визначення існуючих взаємозв'язків між вимогами соціально- економічного розвитку і станом навколишнього середовища, включення еколого-економічних оцінок в систему економічних розрахунків. ➤ здатність розпізнавати головні ознаки та напрями впливу глобальної фінансової, міграційної, продовольчої та енергетичної проблеми на національну економіку, пропонувати заходи відповідної стабілізаційної політики. ➤ здатність до усвідомлення сутності взаємозв'язків між природним середовищем і людиною, розуміння стратегії сталого розвитку та застосування сучасних природоохоронних технологій.
Програмні результати навчання	<ul style="list-style-type: none"> ➤ розуміти сутність взаємозв'язків між природним середовищем, людиною й суспільством та пояснювати стратегію сталого розвитку і принципи збалансованого природокористування.

<ul style="list-style-type: none"> ➤ визначати результати, обґрунтувати їх ефективність з застосуванням індикаторів при економічній діяльності підприємств в умовах сталого розвитку, впровадження «зеленої економіки» в контексті забезпечення переходу України до сталого розвитку та реалізації цілей сталого розвитку в сфері бізнесу. ➤ формулювати методи та моделювати стратегії сталого розвитку національної економіки, регіонів на підставі нормативно-правового забезпечення сталого розвитку. ➤ ініціювати, вміти обґрунтувати та впроваджувати нові ідеї в економічну діяльність в умовах сталого ➤ розвитку, раціонального природокористування, зеленої економіки та сталих бізнес-процесів.
--

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції / практичні (семінарські, лабораторні))	Зміст тем курсу	Завдання	Оціню- вання (балів)
Змістовий модуль 1				
Тема 1. Теоретичні основи стратегії сталого розвитку економіки	2/2	Основні поняття і визначення сталого розвитку. Концепція сталого розвитку. Історія формування концепції сталого розвитку суспільства. Фактори, які визначають сталий розвиток. Виникнення терміну «сталий розвиток». Формування закономірностей взаємодії людини і природи. Теоретичні засади захисту навколишнього природного середовища. Соціоекологічні аспекти стратегії сталого розвитку. Принципи сталого розвитку. Причини глобальної кризи людської цивілізації та її складові. Екологічна, економічна та соціальна складові сталого розвитку. Державна політика регулювання кожної складової. Особливості реалізації державної політики щодо складових сталого розвитку у розвинутих країнах та країнах, що розвиваються	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	7
Тема 2. Головні загрози людству та глобалізація	2/4	Постановка проблеми необхідності переходу до сталого розвитку на міжнародному рівні. Процес глобалізації та його складові. Глобалізація світової економіки. «Всесвітнє село». Проблеми глобалізації (за Левашовим). Ключові загрози людству (за звітами ВЕФ). Головні загрози, з якими людство зіштовхується сьогодні (за Малдером): життєпідтримувальні системи (атмосфера, гідросфера, літосфера, біосфера). Загрози існуванню людства (за Бостромом). Глобальне змінювання клімату. Виснаження озонового шару. Розповсюдження СО ₂ .	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	7
Тема 3. Принципи забезпечення сталого розвитку соціально-економічних систем	2/4	Умови прогресивного розвитку соціально-економічних систем. Принципи суспільної організації в просторі або принципи "екологічної республіки". Принципи екологічних цілей, або від задоволення потреб - до формування життєблагодатних комплексів. Роль ООН у визначенні засад сталого розвитку Конференція ООН з навколишнього середовища і розвитку в	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання	7

		Ріо-деЖанейро (1992р.) Саміт тисячоліття. Світовий саміт зі сталого розвитку в Йоганнесбурзі (2002р.). Саміт ООН з питань Цілей розвитку тисячоліття (2010р.).	в Moodle	
Тема 4. Цілі сталого розвитку [Goals of sustainable development] *	2/4	Глобальні цілі сталого розвитку: подолання бідності; якісна освіта; гендерна рівність; доступна та чиста енергія; промисловість, інновації та інфраструктура; сталий розвиток міст і громад; відповідальне споживання та виробництво; пом'якшення наслідків зміни клімату; мир, справедливість та сильні інститути; партнерство заради сталого розвитку та ін. Консервативний та прогресивний підходи щодо досягнення цілей сталого розвитку.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	7
Модульний контроль				7
Змістовий модуль 2				
Тема 5. Економічне зростання і сталий розвиток. Економічні моделі сталого розвитку.	2/2	Сталий розвиток як новітня універсальна модель економічного розвитку та її концептуальна сутність. Економічний розвиток та економічне зростання. Факторіекономічного зростання і сталий розвиток. Теорії сталого розвитку. Слабка та сильна стійкість. Сутність та види моделей сталого розвитку. Європейська модель екосоціальної ринкової економіки і перспективи сталого розвитку України. Умови та чинники переходу України до моделі сталого розвитку.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	7
Тема 6. Система глобальних та національних вимірів сталого розвитку: індикатори та індекси сталого розвитку	2/4	Індикатори та індекси сталого розвитку. Системи оцінювання сталого розвитку. Моделі оцінювання процесів сталого розвитку. Система індикаторів, розроблена Комісією ООН зі сталого розвитку (КСР ООН). Індикатори ЦРДТ. Короткий зелений довідник Світового банку та індикатори світового розвитку. Система комплексного еколого-економічного облікування (СЕЕО). Показники «Дійсні заощадження». Система екологічних індикаторів Організації економічного співробітництва й розвитку (ОЕСР). Система індикаторів для поліпшення керування природокористуванням у Центральній Америці. Набір екологічних показників для країн східної Європи, Кавказу і Центральної Азії – СЕКЦА (Європейська економічна комісія, ООН). Енергетичні індикатори сталого розвитку МАГАТЕ. Агреговані показники сталого розвитку. Підходи до формування та методи розрахунку агрегованих індикаторів. Індекс розвитку людського потенціалу (ІРЛП). Індекс благополуччя WI 2001. Індекс живої планети LPI 2006. Біоємність та екологічний слід. Індекс екологічної сталості ESI 2005. Індекс екологічної уразливості EVI 2005. Індекс екологічної керованості EPI 2014. Індикатор «Здоров'я населення». Індекс реального прогресу та	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	7

		індекс сталого економічного добробуту. Український регіональний індекс екологічної сталості (URESІ 2007). Індекс екологічної уразливості Причорномор'я і Приазов'я (BREVI 2008). Нормування та інтегрування індексів сталого розвитку. Порогові значення індикаторів. Стимулятори та дестимулятори сталого розвитку. Ступінь гармонізації.		
Тема 7. Стратегії сталого розвитку: практичне застосування	2/4	Практичне застосування Стратегій сталого розвитку. Організація роботи над Стратегією сталого розвитку. Формування робочої групи. Проведення стратегічного аналізу, формування профілю територіальної громади. Формування стратегічного бачення, місії та системи цінностей. Формування системи стратегічних та оперативних цілей. Формування ймовірних сценаріїв розвитку, вибір пріоритетного сценарію. Формалізація механізму реалізації стратегії. Підготовка плану заходів з реалізації стратегії та оцінка фінансового забезпечення реалізації стратегії. Розроблення системи моніторингу реалізації стратегії. Оприлюднення, громадське обговорення та ухвалення стратегії.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання завдань для самостійної роботи згідно з методичними рекомендаціями. Проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	7
Тема 8. Стратегічні напрями формування моделі сталого розвитку України та її регіонів	2/4	Конструктивно-ключові критерії мультирівневої діагностики соціально-економічного потенціалу сталого розвитку. Методологічні засади формування організаційно-економічного механізму управління соціально-економічним потенціалом сталого розвитку регіонів. Способи та алгоритми розробки регіональних та місцевих економічних стратегій сталого розвитку з урахуванням методології ЄС. Паспортизація національної економіки як методологічна передумова нарощення соціально-економічного потенціалу регіону.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання завдань для самостійної роботи згідно з методичними рекомендаціями. Проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	7
Модульний контроль				7
Всього за семестр	16/28			70
Екзамен				30
Всього за курс				100

**залучений стейкхолдер для спільного проведення аудиторного заняття*

**лекційне та семінарське заняття проводяться на англійській мові*

Розподіл балів, присвоюваних здобувачам при вивченні дисципліни

«Економіка сталого розвитку»

Кількість балів за модуль	Поточний (модульний) контроль										Підсумковий контроль	Сума
	Змістовий модуль 1 35 балів					Змістовий модуль 2 35 балів						
Теми	T 1	T 2	T 3	T 4	Модульний контроль (7 балів)	T 5	T 6	T 7	T 8	Модульний контроль (7 балів)	30	100
Кількість балів за змістові модулі та модульний контроль	28					28						
Кількість балів за видами робіт:	7	7	7	7		7	7	7	7			
активність на практичних заняттях	5	5	5	5		5	5	5	5			
Виконання самостійної роботи	2	2	2	2		2	2	2	2			

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання

ПОЛІТИКИ КУРСУ

Політика оцінювання	В основу рейтингового оцінювання знань закладена 100-бальна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати здобувач за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, науково-дослідної роботи, модульного контролю, підсумкового контролю тощо). Встановлюється, що при вивченні дисципліни до моменту підсумкового контролю (іспиту) здобувач може набрати максимально 70 балів. На підсумковому контролі (іспит) здобувач може набрати максимально 30 балів, що в сумі і дає 100 балів.
Політика щодо академічної доброчесності	Під час підготовки письмових робіт, проведення контрольних заходів здобувачі повинні дотримуватися правил академічної доброчесності, які визначено Кодексом доброчесності Уманського НУС (https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/kodeks-akademichnoi-dobrochesnosti-unus-2019-1.pdf). Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (за погодженням із деканом факультету)